

ketingsstidende 1974/75, folketingets forhandlinger, sp. 4050:

»Derimod ved jeg, og her røber jeg vel ingen hemmelighed, at folketingets energiudvalg flere gange har drøftet spørgsmålet om formen, og der var almindelig stemning for, at man skulle finde frem til en form, der ikke kunne udelukke folkeafstemning. Jeg må sige, at jeg ville finde det forkert, hvis de 60 medlemmer af folketinget ikke har samme ret, som de har i andre sager til at begære en folkeafstemning. Det var det synspunkt, vi havde i udvalget, og det kan da kun glæde mig, hvis jeg nu om lidt hører, at undervisningsministeren tilslutter sig dette synspunkt.

Dermed være ikke sagt, at jeg mener, vi skal have en folkeafstemning. Det mener jeg ikke. Jeg mener, at folketinget er i stand til at træffe denne – det skal erkendes – betydningsfulde afgørelse i denne sag, og at der ikke er behov for en folkeafstemning, men hvis 60 medlemmer kræver det, så får vi det selvfølgelig.«

Om samme spørgsmål udtalte Morten Lange, jfr. Folketingstidende, a.st. sp. 4056, følgende:

»Derfor er jeg tilfreds med, at undervisningsministeren vil ændre lovforslaget – ellers skulle jeg da gerne selv have stillet forslag om det – således at dette spørgsmål i den sidste ende kan blive lagt frem til folkeafstemning. Det rører ved så meget i befolkningen, som vi simpelthen ikke kan sætte os ud over, uden at vi kompromiterer os selv. Derfor er det min opfattelse, at en sådan afslutning på denne oplysningsdebat vil være naturlig og rimelig.«

Undervisningsministeren udtalte hertil følgende, jfr. sp. 4068:

»Indledningsvis skal jeg bekræfte ..., at den socialdemokratiske regering og den socialdemokratiske gruppe har truffet beslutning om, at der stilles et ændringsforslag til det foreliggende lovforslag, der gør det muligt at dele lovforslaget op, således at der kommer en ikrafttrædelseslov, og således at det på denne baggrund bliver muligt for folketinget at træffe beslutning om en eventuel folkeafstemning. Og jeg vil gerne her i dag takke for de positive tilkendegivelser, der allerede er kommet omkring denne beslutning.«

Lovforslaget blev ikke færdigbehandlet inden folketingsårets udgang.

3. I det forslag til lov om atomanlæg m.v. som undervisningsministeren (Ritt Bjerregaard) herefter fremsatte den 24. oktober 1975, er det i § 14 bestemt, at tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes ved lov.

I bemærkningerne til lovforslaget anføres det, at bestemmelsen:

»åbner mulighed for i forbindelse med behandlingen af ikrafttrædelsesloven at få gennemført en principiel drøftelse i folketinget om anvendelse af atomenergi her i landet og åbner tillige mulighed for at afholde en folkeafstemning herom. En folkeafstemning på grundlag af det foreliggende lovforslag, hvor der kunne rejses tvivl om, hvorvidt vælgerne har taget stilling til spørgsmålet om anvendelse af atomenergi eller flere særlige forhold i lovforslaget, må anses for uensigtsmæssig«, jfr. Folketingstidende 1975/76, tillæg A, sp. 1183 f.«

I fremsættelsestalen anførte ministeren om § 14 følgende, jfr. Folketingstidende 1975/76, folketingets forhandlinger, sp. 588:

»Forslaget genfremsættes hermed i uændret skikkelse, dog bortset fra, at der i overensstemmelse med, hvad jeg bebudede under folketingets behandling, er indføjet et ændringsforslag i § 14, der nu i stk. 1 fastslår, at tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes ved lov. Som det er anført i bemærkningerne til den nævnte ændring, skabes der herved mulighed for i forbindelse med behandlingen af ikrafttrædelsesloven at få gennemført en principiel debat i folketinget om anvendelse af atomenergi i Danmark, ligesom der åbnes mulighed for at afholde en folkeafstemning om dette spørgsmål, dersom det fornødne antal folketingsmedlemmer ønsker det.«

Under 1. behandlingen udtalte socialdemokratiets ordfører (Erik Holst) bl.a. følgende, jfr. Folketingstidende a.st. sp. 1336:

»Der er også her tale om en genfremsættelse, og den eneste ændring, der er foretaget af undervisningsministeren, er, at der er kommet en tilføjelse i lovforslagets § 14, således at tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes ved lov. Det kan umiddelbart forekomme lidt bagvendt og lidt usædvanligt at gøre det på den måde, men det var et ønske fra mange sider, der lå til grund for dette ændringsforslag, som allerede blev bebudet i foråret, da lovforslaget blev fremsat første gang.